

Notat 2004:2

Testing av tolker

Forord

Det er i dag større behov for tolketjenester enn det som dekkes av tolker med dokumentert kompetanse. For bruk av tolk i offentlig sektor skaper dette et rettssikkerhetsproblem. For å bøte på denne situasjonen har Utlendingsdirektoratet (UDI), som både er fagmyndighet for tolking i offentlig sektor, og en stor bruker av tolker i tilknytning til gjennomføring av asyl-intervjuer, utviklet et kvalitetssikringsprogram for tolker de selv bruker. En viktig komponent i programmet er en tospråklig test (ToSPoT) som brukes til å avgjøre om potensielle tolker har grunnleggende språklige forutsetninger for å kunne fungere som tolk.

UDIs språktesting har avdekket at et stort antall personer som allerede har praktisert som tolk ikke har de nødvendige språklige ferdighetene, og dermed ikke kan engasjeres videre. Dette har blant annet ført til at andre offentlige instanser, slik som domstolene, har ønsket å få testet tolker de selv bruker. UDI har vært behjelpelig med dette. Den utvidede bruken av testen har ført til at Kommunal- og regionaldepartementet nå ønsker å finne en ny organisatorisk tilknytning for den.

Statskonsult har kartlagt ulike aktuelle miljøer, slik som universiteter, høyskoler og kommunale tolketjenester, for å vurdere dem i forhold til videreutvikling og bruk av ToSPoT. Konklusjon er at Universitetet i Oslo er mest velegnet for oppgaven, forutsatt at det tilføres nødvendige ressurser. Det poengteres videre at det vil være av avgjørende betydning å sikre faglig kontinuitet i arbeidet med testen og at dens status i forhold til statsautorisasjonsprøven og avlagte prøver i tilknytning til ulike tolkeutdanningstilbud avklares før det velges en permanent organisatorisk tilknytning.

Arbeidet er utført av prosjektleder Sissel Vemundvik. Avdelingsdirektør Svein Eriksen har vært prosjektansvarlig. Beate Hertzberg har bistått i slutføringen av rapporten.

Oslo, februar 2004

Peter Bøgh
avdelingsdirektør

Innhold

1	Innledning.....	6
1.1	Bakgrunn	6
1.2	Mål, mandat og avgrensning	7
1.3	Metode.....	7
2	Testing av tolker. Funksjoner og behov	8
2.1	Testing – et nødvendig ledd i kvalitetssikring av tolker	8
2.2	Manglende krav	8
2.3	Statsautoriserte tolker dekker ikke behovet	8
2.4	Språktesting ved rekruttering og engasjement	8
2.5	Språktesting i UDI.....	9
2.6	Konsekvenser av UDIs språktesting	9
2.7	En <i>de facto</i> godkjenningsordning?.....	9
2.8	Behov for felles standard og godkjenningsordning.....	10
2.9	Forholdet til nasjonalt tolkeregister.....	10
3	Organisatorisk løsning.....	11
3.1	Målsettingen med framtidig testing.....	11
3.2	Mulige alternativer	11
3.3	Krav til aktuelle miljøer	12
3.4	Beskrivelse og av de ulike miljøene.....	12
3.4.1	De kommunale tolketjenestene	12
3.4.2	Universiteter og høyskoler	13
3.4.3	Utlendingsdirektoratet.....	16
4	Konklusjoner og anbefalinger	17
4.1	Vurdering av fagmiljøer og ressurser.....	17
4.1.1	De kommunale tolketjenestene	17
4.1.2	Universiteter og høyskoler	17
4.1.3	Utlendingsdirektoratet.....	18
4.2	Vurdering	19
4.2.1	Kontinuitet i arbeidet nødvendig.....	19
4.2.2	Universitetet i Oslo mest velegnet	19
4.2.3	Involvering av andre miljøer	19
4.2.4	Ressursbehov.....	20
4.3	Anbefalinger.....	20
5	Referanseliste	21

Sammendrag

Utlendingsforvaltningens omorganisering fra 1.juli 2000 gav Utlendingsdirektoratet (UDI) ansvaret for selve gjennomføringen av alle asylintervjuer. Dette gjorde UDI sentralt til en storforbruker av tolketjenester. I et uregulert tolkemarked, med mange praktiserende tolker uten statlig autorisasjon eller annen dokumentasjon av kvalifikasjoner, oppsto det et behov for å foreta egen kvalitetssikring av de tolkene som ble engasjert. UDI igangsatte derfor et kvalitetssikringsprogram hvor språktesting var en viktig komponent. Da det ikke finnes standardiserte tester utviklet UDI, ved hjelp av tilknyttet spisskompetanse, en egen ordforrådstest – *Tospråklig sjekk for potensielle tolker* (ToSPoT).

Hensikten med testen var å sile ut de potensielle tolkene som ikke har de språklige forutsetninger for å kunne arbeide som tolk. Testen er ikke satt sammen for å skulle fungere som grunnlag for en godkjenningsordning for tolker. Til det tester den et for begrenset spekter av de ferdigheter en tolk trenger. Ved utformingen ble det lagt vekt på å gjøre testen avgrenset og enkel, både for å kunne utvikle den for flest mulig språk, og for å avgrense den mot statsautorisasjonsprøven, og ikke gi den karakter av å være en godkjenningstest. Testen har imidlertid tjent til å avdekke et allment behov for kvalitetssikring av tolker, og synes å bli oppfattet som en slags godkjenning av aktører i markedet.

UDI har gjennom ulike prøveprosjekter også utført tester for eksterne institusjoner, blant annet domstolene. Som en følge av den utvidede bruken av testen har Kommunal – og regionaldepartementet bedt UDI om å utrede en ny organisatorisk løsning for den. Statskonsult er blitt bedt om å bistå i utredningen.

Staskonsult skisserer i utgangspunktet tre mulige løsninger: Status quo, overføring av testingen til et allerede eksisterende miljø med nødvendig kompetanse, eller opprettelse av et nytt organ. Bare de to første alternativene drøftes nærmere, da den siste synes uaktuell i dagens situasjon. Dette skyldes først og fremst at testens status, i forhold til eksisterende og mulige fremtidige godkjenningsordninger for tolker, ikke er avklart og at hele tolkefeltet er lite regulert.

Institusjoner som bruker testing av tolker er blitt kartlagt og vurdert. Det er blitt lagt vekt på å finne fram til den institusjon som har de beste faglige forutsetninger for utvikling og bruk av testen. Det er videre lagt vekt på å anbefale en løsning som kan gjøre det mulig å sikre kontinuitet i det fagmiljøet som finnes rundt ToSPoT.

Bedring av utdanningstilbudet for tolker er et viktig tiltak for å øke tilgangen på kvalifiserte tolker. De ulike universitetene og høyskolene som er involvert i det KRD – finansierte prøveprosjektet som er igangsatt for å gi kvalifiseringen av tolker et løft, har ikke i dag de samme forutsetninger for å kunne ta på seg utvikling og gjennomføring av ToSPoT, men det er lagt vekt på å avdekke deres sterke sider og peke på muligheten for fremtidige samarbeidsløsninger innefor tolkefeltet som helhet. Det samme gjelder i forhold til kommunale tolketjenester.

På bakgrunn av disse vurderingene anbefaler Statskonsult at det operative ansvaret for utvikling og gjennomføring av ToSPoT-testen på sikt legges til Universitetet i Oslo, under forutsetning av at nødvendige ressurser blir tilført. Det anbefales videre at det legges vekt på å få til kontinuitet i fagmiljøet for utviklingen av testen, at dens status i forhold til annen dokumentasjon av tolkekompetanse avklares før overføringen foretas, og at det arbeides med å få til en desentralisert løsning for gjennomføring av selve den skriftlige prøven, selv om evalueringen foregår sentralt. UDI, ved Integreringsavdelingen, beholder forvaltningsansvaret for utvikling og bruk av testen, som en del av direktoratets allmenne forvaltningsansvar på tolkefeltet, mens Universitetet i Oslo, etter overføringen, får ansvaret for det faglige arbeidet.

---

1 Innledning

Dette notatet tar opp til drøfting ulike alternativer når det gjelder organisatoriske løsninger for videreføring av språktesting som i dag utføres av Utlendingsdirektoratet (UDI), fortrinnsvis i tilknytning til egne behov, men også som en tjeneste utført for andre. Testingen gjelder personer som ønsker å arbeide som tolk, uten å være statsautoriserte eller ha annen dokumentasjon på sin kompetanse. Drøftingen av den organisatoriske løsningen blir foretatt i lys av de mål som skal oppnås gjennom en testing av denne typen: Å sikre at personer som tar oppdrag som tolk for offentlige myndigheter tilfredsstillende et visst minimumsnivå når det gjelder kompetanse, og å stimulere til videre kompetanseutvikling og kvalifisering hos aktive tolker som ikke er statsautoriserte.

1.1 Bakgrunn

Det er i dag et mye større behov for tolketjenester enn det som kan dekkes av tolker med dokumentert kompetanse, slik som statlig autorisasjon eller tolkeutdanning på universitets- eller høgskolenivå. For å dekke behovet benyttes derfor i stor utstrekning personer som ikke har dokumentert sine kvalifikasjoner i forhold til offisielle normer (UDI 2000). Dette skaper en usikker situasjon for brukerne. De kan ikke vite om en tolkene er godt nok kvalifisert når de blir engasjert, og det ligger i sakens natur at det også er vanskelig å kontrollere dette når tjenesten utføres.

For tolking i offentlig sektor utgjør mangelen på kvalifiserte tolker, og usikkerheten rundt kompetansen til de som praktiserer, en trussel mot rettsikkerheten. UDI er fagmyndighet på tolkeområdet og arbeider både med å bedre tilgjengeligheten på tolker og å sikre nødvendig kompetanse hos de som praktiserer. Ved siden av å stimulere til økt offentlig utdanningstilbud og opprettelse av en statsautorisasjonsprøve har det i de senere år vært satset blant annet på å utvikling av tjenester som telefon- og skjermtolking. Et nasjonalt bookingsystem, i tilknytning til slike tjenester, har også vært utprøvd.

Da utlendingsforvaltningen ble omorganisert fra 1. juli 2000 overtok UDI ansvaret for gjennomføringen av alle asylintervjuer. Direktoratet ble da selv en storforbruker av tolker. For å sikre seg mot risikoen av å benytte seg av tolketjenester som ikke holdt mål, utviklet de et eget kvalitetssikringsprogram for personer som ønsket å ta tolkeoppdrag for dem. Programmet omfatter blant annet en tospråklig ordforrådstest (ToSPoT), som har til hensikt å sile ut kandidater som manglet grunnleggende språklige forutsetninger for å kunne virke som tolk. Testen, som UDI selv fikk utviklet, viste seg å fylle et behov for kvalitetssikring som også fantes hos andre offentlige brukere. Dette har ført til at UDI har vært hjelpelig med å teste tolker blant annet for rettsvesenet. På bakgrunn av dette mer allmenne behovet er det besluttet å undersøke

---

muligheten for å overføre testingen til en annen virksomhet enn UDI. Statskonsult har fått i oppdrag å utrede mulige løsninger.

1.2 Mål, mandat og avgrensning

Målet for prosjektet er å utarbeide forslag til ny organisatorisk løsning for den testing av tolker UDI i dag utfører.

Mandatet går ut på at Statskonsult skal kartlegge miljøer som utfører språktesting, eller har potensial til å kunne gjøre det, med hensyn på muligheten for å overta testingen, samt alternativt utrede muligheten for å opprette en egen enhet som kan ivareta disse oppgavene.

For å kunne gi råd om en hensiktsmessig organisatorisk løsning for språktesting av personer som tilbyr tolketjenester uten å være autorisert, vil de aktuelle spørsmålene måtte behandles i lys av de generelle utfordringene på tolkeområdet. De løsningene som foreslås må kunne bidra til at et økt antall kvalitets-sikrede tolker blir tilgjengelige for offentlige brukere over hele landet. Testingen bør derfor vurderes knyttet opp mot opplæring og mulighet til å kvalifisere seg videre, fortrinnsvis mot statsautorisasjonsprøven, slik at antallet kvalifiserte tolker øker som en følge av ordningen. Det blir derfor spesielt viktig å vurdere organisatoriske løsninger som kan sikre en slik sammenkobling.

Et annet moment som vil være viktig å ta med i betraktingen er hvilken status testen skal ha. Dersom den skal brukes til å holde ukvalifiserte borte fra markedet vil den – *de facto* – fungere som en godkjenningsordning, enten dette er tilsiktet eller ikke. Dette tilsier at den bør utformes og gjennomføres i nær tilknytning til statsautorisasjonsordningen og innrettes slik at den, dersom det er ønskelig, kan fungere som et mulig første nivå i en trinnvis kvalifisering.

1.3 Metode

Undersøkelsen er blitt gjennomført ved hjelp av dokumentstudier, intervjuer og en enkel spørreundersøkelse adressert til de kommunale tolketjenestene. Det er gjennomført intervjuer med nøkkelpersoner fra universiteter og høyskoler som tilbyr tolkeutdanning.

---

2 Testing av tolker. Funksjoner og behov

2.1 Testing – et nødvendig ledd i kvalitetssikring av tolker

Testing av tospråklige ferdigheter fremstår som en nødvendig komponent i kvalitetssikring av tolker. Svært gode ferdigheter i de to arbeidsspråkene er en grunnleggende forutsetning for å kunne utføre tolketjenester. Bare personer som behersker de samme språkene kan avgjøre om en tolk har slike ferdigheter eller ikke. Brukerne trenger derfor en forhåndsdokumentasjon av tolkens kvalifikasjoner. Dette kan best gjøres ved hjelp av testing.

2.2 Manglende krav

Til tross for at testing fremstår som helt nødvendig for å kunne si noe om en tolks kompetansenivå, benytter og formidler ulike virksomheter, både offentlige og privat, tolker som ikke er blitt språktestet. Dette har flere årsaker. En vesentlig grunn er at adekvat testing er både faglig krevende og dyrt. Det finnes ikke standardiserte metoder som er enkle å benytte. En annen viktig årsak til at mange kan praktisere som tolk uten å være testet, er at det ikke stilles krav om bestemte typer kvalitetssikring fra samfunnets side. Tolk er ingen beskyttet tittel og det er opp til kunder og brukere å engasjere hvem de vil til denne typen oppdrag.

2.3 Statsautoriserte tolker dekker ikke behovet

For å bøte på denne situasjonen har Kommunal- og regionaldepartementet opprettet en autorisasjonsordning som gir rett til å benytte tittelen *statsautorisert tolk* når man har passert en autorisasjonsprøve. Denne ordningen har virket siden 1997. Når det fortsatt er slik at de fleste tolker praktiserer uten autorisasjon eller annen offentlig påkrevd kvalitetssikring, skyldes dette ulike faktorer, som at det tar tid å få mange nok gjennom autorisasjonsprøven, at behovene for tolking på ulike språk skifter raskt, og at arbeidsforholdene gjør at bare et fåtall satser på å arbeide som tolk over lengre tid. De statsautoriserte tolkene dekker foreløpig på langt nær behovet og det er lite som tyder på at de vil komme til å gjøre dette innen overskuelig framtid

2.4 Språktesting ved rekruttering og engasjement

Manglende offentlige krav til dokumentasjon av kvalifikasjoner hos tolker har ført til at oppdragsgiverne i prinsippet selv må undersøke deres kvalifikasjoner. Dette gjelder både kommunale tolketjenester, private firmaer som driver med tolkeformidling og offentlige virksomheter som engasjerer tolker uten å gå

---

veien om et formidlingsledd. Noen bruker språktesting som et ledd i sin utredning av kvalifikasjonene, men alle har ikke kapasitet til å gjøre det. Språktesting brukes også som ledd i opptak til tolkeutdanning.

2.5 Språktesting i UDI

UDI har, som vi har sett, utviklet sitt eget kvalitetssikringsprogram for potensielle tolker. Det å ha gjennomgått kvalitetssikringsprogrammet er en forutsetning for å kunne få oppdrag hos dem. Den første komponenten i programmet er (ToSPoT), som UDI har utviklet i nær tilknytning til fagmiljøet ved Universitetet i Oslo. De kandidatene som ikke kommer igjennom testen på en tilfredsstillende måte, får ikke gå videre i rekrutteringsprosessen, som blant annet består av opplæring og evaluering. De som har gjennomgått hele programmet får navnet sitt ført opp på en liste over tolker som kan engasjeres etter behov.

2.6 Konsekvenser av UDIs språktesting

UDIs språktesting og fokus på kvalitetssikring av tolker har ikke bare ført til at direktoratet selv kan vite noe om kvalifikasjonene hos de tolkene de engasjerer. Resultater fra testingen har blant annet avdekket at personer som allerede har praktisert som tolk, også innen politi- og rettsvesen, ikke har det kjerneordforråd som testen prøver. Dette gjelder i gjennomsnitt 60% av testkandidatene – et resultat som har vist seg konstant på tvers av en rekke underkategorier (Myran & Skaaden 2003).

ToSPoT – resultatene underbygger derfor det inntrykket som er fremkommet gjennom kvalitative undersøkelser av mindre populasjoner tolker (Andenæs et al. 2000, SMED og OMOD 2000): nemlig at brukerne selv har liten mulighet til å avdekke at tolkingens kvalitet ikke er tilfredsstillende.

Justisdepartementet hadde, på det tidspunktet hvor resultatene fra UDIs tester ble kjent, planer om å opprette et register over kvalifiserte tolker for bruk ved domstolene. Som et første skritt i dette arbeidet fikk Oslo tingrett i 2001 bistand fra UDI til å teste tolker de jevnlig brukte. 53 % av dem oppnådde ikke tilfredsstillende resultater.

Tingretten har på bakgrunn av disse erfaringene fortsatt samarbeidet med UDI om testing av potensielle tolker. Det arbeides også med å lage et register over tolker som kan benyttes av domstoler over hele landet.

2.7 En *de facto* godkjenningsordning?

Som fremhevet innledningsvis understreker de faglig ansvarlige for ToSPoT i UDI at å oppnå et tilfredsstillende resultat ved denne testen ikke kan legges til grunn for noen *godkjenning* som tolk. Til det prøver testen et for smalt spekter

---

av kunnskaper (UDI 2003) Ordforrådstesten har heller ingen formell status som ledd i en godkjenningsordning. Den er utviklet som et verktøy i en rekrutteringsprosess, i den hensikt å sile ut kandidater som ikke har språklige forutsetninger for å kunne starte en tolkekarriere (ibid.). Den er blitt utformet for å kunne prøve kandidatene i mange ulike språk, på en effektiv måte. Den er dessuten gjort relativt enkel for ikke å undergrave statsautorisasjonsordningen, som det er ønskelig at flest mulig strekker seg mot.

Ikke desto mindre har den betydningen testen har fått, som vesentlig moment i kvalitetssikringen av tolker som vil ta oppdrag for UDI og Oslo tingrett, gjort at den synes å *fungere* som en godkjenningsfunksjon i forhold til en viktig del av tolkemarkedet. Enkelte formidlingsbyråer oppfatter testen som en godkjenningsordning for tolking i rettsvesenet og vil gjerne engasjere tolker som er testet. Andre taper markedsandeler fordi de ikke kan tilby sine kunder tolker som har gjennomgått testen.

2.8 Behov for felles standard og godkjenningsordning

Når bruken av ToSpOT har fått de virkningene som vi her ser, skyldes det, etter alt å dømme, at den fyller funksjoner det er behov for. Vi har allerede beskrevet hvordan behovet for kvalitetssikring av tolker uten statlig autorisering eller utdanning fra høyskole eller universitet blir forsøkt avhjulpet ved ulike former for testing og opplæring, men uten tilgang til standardiserte metoder. Her ser ToSpOT ut til å fylle et tomrom.

2.9 Forholdet til nasjonalt tolkeregister

Kommunal – og regionaldepartementet (KRD) har besluttet å opprette et nasjonalt register over kvalitetssikrede tolker. Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvilke kvalifikasjonskrav som skal stilles til tolker som registreres, men det vil sannsynligvis bli behov for testing av tolker uten annen dokumentasjon av kompetanse. Takket være den betydning ToSpOT allerede har fått som ledd i UDIs kvalitetssikringsprogram, vil den kunne få en funksjon i en slik sammenheng.

---

3 Organisatorisk løsning

3.1 Målsettingen med framtidig testing

Den fremtidige målsetting for bruk av ToSpOT vil være avgjørende for valget av egnet organisatorisk løsning. Dersom testen bare skal brukes som i dag, vil det ikke være nødvendig å stille de samme krav til institusjonell tilknytning som hvis den skal inngå i en nasjonalt standardisert kvalitetssikringsprosess av tolker, blant annet med sikte på legge dem inn i et nasjonalt register. Det er foreløpig ikke tatt stilling til dette spørsmålet, men på bakgrunn av den betydning testen har fått, vil det mest hensiktsmessige være å drøfte mulige organisatoriske løsninger ut fra den forutsetning at den vil kunne få en slik funksjon. Dette vil bli gjort i det følgende.

3.2 Mulige alternativer

Det foreligger prinsipielt sett flere muligheter når det gjelder organisatorisk løsning for utvikling og bruk av ToSPoT-testen. Den ene vil være å la UDI fortsette å utføre dette arbeidet, som en operativ gjennomføring av tiltak på et område hvor direktoratet har forvaltningsansvar.

Den andre vil være å la UDI beholde det formelle forvaltningsansvaret for utvikling og bruk av testen, men legge det operative arbeidet til en eksisterende institusjon, som har fagmiljø og kapasitet til å ta det på seg og hvor ToSPoT kan settes inn i et helhetlig arbeid med å styrke kompetansenivået hos tolker rent generelt.

Et tredje alternativ kan være å skape en helt ny virksomhet som kunne kombinere denne testen med andre oppgaver innefor tolkefeltet, slik som opplæring og autorisasjonsprøve, etter mønster av det som finnes blant annet i Australias NAATI (The National Accreditation Authority for Translators and Interpreting Ltd.) – en halvstatlig ”national standards body” som autoriserer tolker på ulike nivå og tilbyr opplegg for kvalifisering, og fører register over de som allerede er autorisert ([http:// www.naati.com.au](http://www.naati.com.au))

Vi har valgt ikke å drøfte alternativ tre i nærmere grad, da det foreløpig framstår som lite aktuelt. Grunnet manglende avklaring når det gjelder ToSPoT-testens status i forhold til godkjenning av tolker uten annen dokumentasjon av kvalifikasjoner, er det ikke grunnlag for å foreslå at det skal opprettes en egen enhet med denne typen testingen som en sentral oppgave. Dette er imidlertid et alternativ som bør kunne vurderes på sikt, når flere avklaringer er gjort i tilknytning til utdanningstilbud, eksamensformer og ulike prøvers status i forhold til godkjenning og registrering av tolker.

3.3 Krav til aktuelle miljøer

De generelle kravene til det, eller de, miljøene som skal stå for den fremtidige gjennomføringen av ToSPot, eller en mer omfattende videreføring av den, vil være at de har både generell tolkefaglig kompetanse og den mer spesifikke kompetanse som må til for å utvikle, vedlikeholde og gjennomføre denne typen testing. Gode forbindelseslinjer til det miljøet som arbeider med gjennomføring av statsautorisasjonsprøven, og posisjon og ressurser til å arbeide fram helhetlige løsninger på tolkefeltet vil også bli tillagt vekt.

Når det gjelder kompetanse til gjennomføring av testen, vil god tilgang på sensorer i alle aktuelle språk være av avgjørende betydning. En viktig faktor, i tillegg til de rent faglige, vil være virksomhetens evne til å kunne yte tjenester i form av språktesting rundt om i landet.

3.4 Beskrivelse og av de ulike miljøene

Vi har sett at det er ulike typer institusjoner som i dag benytter språktesting av potensielle tolker, enten som silingsmekanisme ved ansettelse og engasjement, eller som ledd i opptak til utdanning. Disse institusjonene er, i tillegg til UDI, statlige virksomheter som politi og rettsvesen, kommunale tolketjenester og universiteter- og høyskoler som har et tolkeutdanningstilbud. I den følgende oversikten gir vi kortfattede beskrivelser av ulike miljøenes bruk av språktester innenfor egne rammer, på basis av presentasjoner de har gitt av seg selv på Internett, og intervjuer med nøkkelpersoner. Oversikten inneholder også en oppsummert beskrivelse av UDIs arbeid med utvikling og gjennomføring av ToSPoT-testen, og de konsekvensene som har ført til at behovet for å vurdere en mulig ny organisatorisk løsning for testingen har oppstått.

3.4.1 De kommunale tolketjenestene

Av de atten kommunale tolketjenestene som finnes utover i landet er det seks som rapporterer om språktesting som obligatorisk innslag i rekrutteringen av tolker til egen virksomhet. Dette er tolketjenestene i Oslo, Bergen, Trondheim, Kristiansand, Bærum og Porsgrunn. Noen bruker tospråklige tester de selv har utviklet, mens andre får bistand fra UDI til å gjennomføre ToSPoT. Noen supplerer ToSPoT eller annen skriftlig test, med en muntlig prøve. De kandidatene som kommer igjennom testingen på en tilfredstillende måte tilbys ulike former for opplæring, før de blir engasjert til å ta på seg oppdrag som tolk. Kursene dreier seg i alt vesentlig om tolkeetikk og tolketeknikk, og har en varighet fra tre timer til fem dager. Noen av tolketjenestene arrangerer også fra tid til annen andre typer opplæringstiltak tolkene kan delta i. Det kan dreie seg om kortvarige kurs eller regelmessige møter hvor erfaringer utveksles og aktuelle tema tas opp.

Flere av de kommunale tolketjenestene ser det som et problem at det ikke er god nok tilgang på potensielle tolker med tilstrekkelige språkkunnskaper og at

---

det ikke finnes standardiserte metoder for kvalitetssikring, ut over den statlige autorisasjonsordningen. De er glade for at det nå settes søkelys på disse spørsmålene og håper på forbedringer i form av flere kompetente tolker og mer standardiserte metoder for testing og kvalitetssikring. Enkelte av dem ønsker å delta i den mer allmenne utviklingen av dette.

3.4.2 Universiteter og høyskoler

I løpet av 2004 vil det gjennomføres et prøveprosjekt med undervisning i tolking ved Universitetet i Bergen, Universitetet i Oslo, Høgskolen i Telemark og Høgskolen i Sør-Trøndelag – Trøndelag. Til sammen tilbys mer enn 250 studieplasser på 30 studiepoeng. Tilbudet er kommet i stand på initiativ fra KR D og UDI, og valget av de fire lærestedene er gjort på grunnlag av en anbudsrunde. Studiet er nettbasert, i kombinasjon med helgesamlinger, og utformet for å kunne passe for praktiserende tolker og andre som måtte ønske å satse på en framtidig karriere som tolk. Studietilbudene er foreløpig ikke permanente. Videreføring vil bli vurdert etter en gangs gjennomføring. De fire institusjonene samarbeider om å komme med en anbefaling overfor UDI om videreføring. Anbefalingen skal også inneholde forslag til avsluttende prøve for utdanningen.

Universitetet i Oslo, ved Institutt for lingvistiske fag, er det eneste lærestedet i Norge som har et permanent tilbud om tolkeutdanning. Et semesteremne i tolking har eksistert siden 1985. Fra 2003 tilbys også et treårig profesjonsstudium i tolking og oversetting. Det treårige tilbudet gjennomføres uavhengig av det nye nettbaserte studiet, men det er foretatt en koordinering av de faglige innholdet. Universitetet i Oslo har i tillegg ansvar for gjennomføringen av den statlige autorisasjonsprøven for tolker.

Alle de fire undervisningsinstitusjonene har bruket ToSpOT som skriftlig opptaksprøve til den nettbaserte tolkeutdanningen. De ulike institusjonene har ulike forutsetninger for å kunne utføre testingen selv, både faglig og administrativt.

Universitetet i Bergen

Universitetet i Bergen har en ikke ubetydelig kompetanse i språktesting, og da spesielt innen norsk som andrespråk. Det er blant annet de som har utviklet Bergenstesten. Universitetet har også et fagmiljø for testing i Avdeling for kultur, språk og informasjonsteknologi. Dersom tolkeutdanningen blir et permanent tilbud, anses det som en god løsning å legge testing, både i tilknytning til opptak av nye studenter og en eventuell avsluttende prøve, hit.

Universitetet i Bergen har en positiv holdning til tanken om at det utvikles en godkjenningsordning for tolker på et lavere nivå enn statsautorisasjonsprøven. ToSpOT blir ansett for å være en forspinkel prøve for å tjene som grunnlag for en slik godkjenning. Den bør etter dette universitetets mening i det minste suppleres med en muntlig prøve. Det er dessuten foreløpig noe usikkerhet rundt hvilken status de prøvene som utvikles i tilknytning til tolkeutdanningstilbudet skal få forhold til en eventuell minimumsgodkjenning.

Universitetet i Bergen er interessert i å ta på seg oppgaver i tilknytning til utvikling og gjennomføring av tospråklig testing, selv om de i dag ikke har alle nødvendige ressurser. Dersom de får anledning til å tilby en permanent tolkeutdanning, ser de store muligheter i å dra veksler på dette, i tillegg til at de kan utnytte de kompetansemiljøene for testing de allerede har. Det de ser som en utfordring er mulig manglende tilgang på sensorer i alle aktuelle språk, men de anser dette for å være et praktisk problem som må kunne løses.

Universitetet i Oslo

Universitetet i Oslo har lang erfaring med å utdanne tolker. Statsautorisasjonsprøven gjennomføres også her, på oppdrag fra KRD. Institutt for lingvistiske fag har nært faglig samarbeid med UDIs spisskompetanse for utvikling og bruk av ToSPoT-testen, men har, i likhet med de tre andre involverte lærestedene, brukt UDIs testapparat til gjennomføring av ToSPoT-testen ved opptaket til det nettbaserte tolkestudiet.

Universitetet i Oslo, som nå har tilbud både om treårig tolkeutdanning og det kortere nettbaserte studiet, er opptatt av å få til en gjennomtenkt og funksjonell samordning mellom opplæringstilbud og prøver på de ulike nivåene. De er opptatt av å se dette i forhold til en mulig framtidig godkjenningsordning for tolker. Autorisasjonsprøven er i dag ikke knyttet til noen bestemt utdanning. Det handler om å dokumentere kvalifikasjoner, uavhengig av hvordan de er ervervet. Det går imidlertid an å reise spørsmålet om det vil være rimelig å kreve at de som avslutter et treårige studium med eksamen, også må ta autorisasjonsprøven for å kunne få status som statsautorisert tolk.

Institutt for lingvistiske fag ser nødvendigheten av å få avklart disse spørsmålene og få etablert permanente løsninger som utgjør en helhet. For å bygge ut varige ordninger og styrke fagmiljøet, også personellmessig, pekes det på at vil det være viktig med forutsigbarhet når det gjelder tilgang på ressurser. På bakgrunn av samarbeidet med de øvrige institusjonene som nå er involvert i tolkeutdanning, anses det som viktig å kunne utnytte ulike ressurser og fagmiljø som finnes rundt om i landet, men det pekes også på behov for klare ansvarsforhold. Videre poengteres det at det vil være viktig med en mest mulig enhetlig utdanning, først og fremst for å sikre at studentene når det samme faglige nivå.

Når det gjelder muligheten for å ta på seg oppgaven med den typen språktesting som UDI i dag utfører, enten i tilknytning til opptak av studenter, eller som ledd i en prøve som vil kunne få karakter av godkjenning på et lavere nivå enn autorisasjonsprøven, anses dette å være et spørsmål om ressurser. De faglige forutsetningene er tilstede, men institusjonen mangler permanent personell.

Institutt for lingvistiske fag har et forskningsmiljø for tolking som blant annet omfatter et postdoktorgradsprosjekt om testing av tolker og et doktorgradsprosjekt om kvalitet i tilknytning til tolking. Instituttet nyter godt av nærheten til den ekspertisen som finnes ved språkinstituttene ved Universitetet i Oslo, og da spesielt Institutt for østeuropeiske og orientalske studier, og Klassisk og romansk institutt. Det er blitt dratt veksler på disse miljøene både ved utviklingen av ToSPoT-testen, tolkeutdanningen og statsautorisasjonsprøven for

---

tolker. Instituttene har også i vesentlig grad bidratt til utviklingen av det sensor-nettverket som den tospråklige testingen hviler på.

Høgskolen i Telemark

Tolkeutdanning er en nysatsing for Høgskolen i Telemark. Faget ligger under Avdeling for helse – og sosialfag, men både utviklingen og gjennomføringen av undervisningen er stryket med fagpersoner fra andre avdelinger. Det dreier seg i all hovedsak om to personer som begge har spesiell kompetanse, som det kan dras store vekslers på i denne sammenhengen. Den ene er tolk med utdanning fra Wien og Roma. Hun har en doktorgrad i tolketeknikk med spesiell vekt på noteringsteknikker. Hun underviser også i andre tema innefor tolkemethodikk, som f.eks. hukommelsesteknikker. Den andre ressurspersonen kommer fra Avdeling for videreutdanning. Hun har doktorgrad i arbeidet med unge, enslige flyktninger, og arbeider med kulturforståelse. Dette gjør at det kulturelle aspektet blir vektlagt mer i denne høyskolens tolkeutdanningstilbud enn ved de andre institusjonene.

Høgskolen i Telemark har for øvrig tatt et spennende grep i selve undervisningen. Studenter som studerer sosialfag blir trukket inn som tolkebrukere. Høgskolen er dessuten den eneste som også har et undervisningsopplegg for fremtidige tolkelærere.

Høgskolen har ingen tidligere erfaring med språktesting, men har i likhet med de andre utdanningsinstitusjonene tatt dette i bruk ved opptak av studenter. De bruker ToSPoT-testen og får hjelp fra UDI til å gjennomføre den. I tillegg arbeider de med å utvikle en supplerende muntlig test, som de vil gjennomføre i egen regi.

Høgskolen tar sikte på å kunne utvikle et permanent tilbud når det gjelder utdanning av tolker og tolkelærere, men er usikker på fremtidig finansiering og kompetanse. Høgskolens særtrekk, i forhold til de andre institusjonene som er involvert i tolkeutdanning, er deres spesielle kompetanse innefor tolkemethodikk, vektleggingen av kulturaspektet og undervisningsmethodene. De har foreløpig ingen stor tyngde innefor språktesting.

Høgskolen i Sør Trøndelag

Ved Høgskolen i Sør Trøndelag er tolkeutdanningen lagt til Avdeling for lærerutdanning og tegnspråk. Dette miljøet har siden 1995 drevet med utdanning av tegnspråktolker. De har i dag en treårig utdanning som avsluttes med en autorisasjonsprøve, innenfor dette feltet. Høgskolen har utviklet sitt tilbud i takt med utviklingen av profesjonen tegnspråktolk. Situasjonen var tidligere preget av den samme mangelen på regulering som vi fortsatt finner på det øvrige tolkeområdet. Tittelen tegnspråktolk var ikke beskyttet og offentlige instanser kunne engasjere hvem de vill til ulike oppdrag.

Høgskolen ønsker å satse på et permanent tilbud innen tolkeutdanning, og anser at de ut fra sine erfaringer med oppbyggingen av utdanning, godkjenning og registrering av tegnspråktolker har gode forutsetninger for å kunne være med på å gi innspill til løsninger også innefor det ordinære tolkefeltet.

Høgskolen i Sør Trøndelag har egne lærerkrefter når det gjelder yrkesetiske og andre profesjonsfaglige emner. Når det gjelder språkkompetanse, bruker de lærerkrefter utenfra. De samarbeider med Trondheim kommunale tolketjeneste, Universitetet i Trondheim etc. De satser på å få til en utdanning som kan tilpasses flest mulig språk.

Høgskolen bruker, på anbefaling fra UDI, ToSPoT-testen ved inntak til studiet. De finner dette hensiktsmessig fordi studiet er svært kortvarig og ikke gir rom for utvikling av studentenes språklige kvalifikasjoner, eller prøving av dem underveis i studiet. De anser også ToSPoT-testen for å være den eneste profesjonelt utviklede tospråklige testen vi har i Norge. Høgskolen har engasjert UDI til å gjennomføre testen ved opptak av studenter. Dersom de får anledning til å utvikle et permanent, og kanskje mer langvarig utdanningstilbud for tolker, ser de det som mulig å utvikle et eget testbatteri, tilpasset krav på ulike nivåer, både for opptak og avsluttende prøver. De har gjort dette tidligere, i tilknytning til utdanning av tegnspråktolker, i en periode hvor utdanningstilbudet for denne gruppen var mer kortvarig enn i dag, og det derfor var nødvendig med et visst nivå på forkunnskapene i tegnspråk ved opptak til studiet.

Høgskolen i Sør Trøndelag –Trøndelag understreker, i tilknytning til sitt ønske om å kunne tilby en permanent tolkeutdanning, at regionen har et stort behov for kvalifiserte tolker. Søkningen til det nye studiet har vært god, men mange av de interesserte nådde ikke opp ved testing.

3.4.3 Utlendingsdirektoratet

Som vi har sett er UDI den virksomheten som i dag i størst utstrekning gjennomfører språktesting ved hjelp av egne faglige ressurser. Med utgangspunkt i behovet for å sikre kvaliteten på tolker som virksomheten selv skulle bruke ved asylintervjuer, startet UDI i 2000 utviklingen av ToSPoT. Dette er et nybrottsarbeid som er gjennomført i nært samarbeid med Institutt for lingvistiske fag i Oslo. Møtet mellom de to miljøene: Et akademisk og et med nærhet til de daglige utfordringene, har vært svært fruktbart og har gjort det mulig å utvikle en test som representerer en nyskaping i sin sjanger.

Både den faglige og administrative kapasitet for gjennomføringen av ToSPoT-testen ligger i dag i Integreringsavdelingen i UDI. Ressursene er imidlertid ikke permanente. De er foreløpig sikret ut 2004. Det blir betraktet som viktig at avdelingen blir tilført nødvendige ressurser inntil det kan sies å være faglig forsvarlig å overføre oppgavene til en annen institusjon

---

4 Konklusjoner og anbefalinger

4.1 Vurdering av fagmiljøer og ressurser

Kartleggingen vi har gjort av de ulike miljøer og institusjoner som tilbyr, eller benytter språktesting viser at ikke alle er like velegnet for en mulig videreføring av ToSPoT – testen. De har ulike sterke og svake sider.

4.1.1 De kommunale tolketjenestene

Av de atten kommunale tolketjenestene er det bare seks som rapporterer om jevnlig bruk av språktesting ved rekruttering av tolker. De har ingen felles standard for testing, og flere av dem har fått gjennomført ToSPoT med bistand fra UDI.

Et par av tolketjenestene har utviklet egne tester, enten etter mønster av ToSPoT eller etter egne faglige prinsipper. Ingen av disse miljøene har ressurser til å ta på seg oppgaver av den typen som UDI i dag utfører innefor arbeidet med utvikling og bruk av ToSPoT-testen. Det er heller ikke å forvente, da de er kommunale organer, som ikke ivaretar nasjonale oppgaver. Det som imidlertid er viktig å ta med i vurderingen er at noen av disse miljøene har behov og erfaringer som bør fanges opp og tas med i betraktningen i tilknytning til videreutvikling og bruk av ToSPoT-testen. De fleste av dem etterspør en standardisert test for rekruttering av tolker. De som har ressurser til det ser det som en fordel om de selv kan gjennomføre den skriftlige delen av testen. Dette er allerede blitt gjort i en del tilfeller og byr ikke på store problemer. Det vil imidlertid måtte være slik at bare den sentrale virksomheten som har ansvar for utvikling og vedlikehold av testen kan gjennomføre sensuren. Dette vil i praksis bety UDI eller en av de aktuelle utdanningsinstitusjonene.

4.1.2 Universiteter og høyskoler

Blant de universitetene og høyskolene er det Universitetet i Oslo som fremstår som det tyngste fagmiljøet når det gjelder å kunne videreføre ToSPoT-testen innefor en ramme der det kan utvikles helhetlige løsninger for testing, utdanning og godkjenning av tolker. Dette universitetet har den lengste erfaringen med tolkeutdanning. Det har ansvar for gjennomføringen av statsautorisasjonsprøven, og er involvert i den nye satsingen på nettbasert tolkeutdanning. Aktuelle fagpersoner kjenner allerede utlendingsforvaltningens særskilte behov og den spisskompetansen som har utviklet ToSPoT tilhører også dette fagmiljøet.

Både universitetets arbeid med statsautorisasjonsprøven og dets kjennskapet til brukermiljøene, opparbeidet gjennom det faglige samarbeid med UDI, vil kunne være med på å legge grunnlag for en helhetlig løsning når det gjelder utvikling og bruk av ToSPoT. Universitetes geografiske beliggenhet vil også kunne fungere som en fordel når det gjelder å yte tjenester på nasjonalt nivå.

Dersom bruk av testen skal kunne overføres hit, må det imidlertid tilføres ressurser til dette formålet. Utviklingskompetansen må også sikres bedre enn i dag, personellmessig sett.

Universitetet i Bergen har i mindre grad enn Univeritetet i Oslo faglige forutsetninger for å kunne ta på seg hovedansvaret for ToSPoT-testingen. Det finnes en fagkompetanse tilknyttet "Bergenstesten", men dette er ikke en tospråklig test. Den tester kun norskkunnskaper. Universitetet har dessuten ingen lang erfaring med tolkeutdanning, og det er foreløpig usikkert om det tilbudet som nå er kommet i stand, som en del av KRDs satsing, vil bli videreført. Universitetet har i tillegg en mindre gunstig geografisk beliggenhet enn Oslo når det gjelder å kunne betjene ulike miljøer utover i landet med gjennomføring av språktesting for ulike formål. Takket være erfaringene fra arbeidet med Bergenstesten og en pågående utvikling av testkompetanse ved Avdeling for kultur, språk og informasjonsteknologi, ser imidlertid universitetet selv positivt på å kunne satse på å ta på seg nasjonale oppgaver også innenfor tospråklig testing. Denne kompetansen og viljen til nysatsing vil kunne utnyttes selv om hovedansvaret for utvikling og bruk av ToSPoT legges et annet sted.

De to høyskolene som også tilbyr tolkeutdanning som en prøveordning i innværende studieår har ulike faglige fortrinn, men synes foreløpig ikke å ha en tolkefaglig og/eller testfaglig kompetanse som vil kunne konkurrere med universitetene når det gjelder egnethet for å overta ToSPoT-testingen. De har pr i dag ikke egne ressurser til språktesting og deres framtid som tilbydere av tolkeutdanning er usikker. Det har imidlertid ulike sterke sider som det vil kunne være mulig å dra nytte av når det gjelder styrking av tolkefeltet som helhet.

4.1.3 Utlendingsdirektoratet

Utlendingsdirektoratet har, i kraft av sitt forvaltningsansvar på tolkefeltet, gjort et betydelig nybrottsarbeid når det gjelder utviklingen av tospråklig testing av potensielle tolker. Direktoratets kjennskap både til behovene hos brukerne innen offentlig forvaltning, og til tolkenes situasjon, har gitt godt grunnlag for effektiv utnytting av den akademiske kompetansen som direktoratet selv har ansatt. Selv om det ikke kan sies å være en typisk direktoratsoppgave å utføre arbeid som i så stor utstrekning både har en forskningsmessig og operativ komponent, synes det i dette tilfellet å ha fungert hensiktsmessig. Direktoratet har i dag imidlertid ikke permanente resurser til utføring av ToSPoT-testingen. Dersom ressursene sikres vil UDI kunne fortsette å utføre dette arbeidet under de samme betingelser som i dag. Det kan imidlertid reises tvil om dette vil være en god løsning på lengre sikt. UDI har, som nasjonalt fagansvarlig for tolking i offentlig sektor, som primær oppgave å arbeide strategisk og ikke operativt med utvikling av tolkeområdet. Området trenger både faglig opprustning og en viss regulering – f eks retningslinjer for hvem som vil kunne registreres i det nasjonale tolkeregistret. Direktoratet vil kunne arbeide mer uavhengig med slike spørsmål dersom det ikke selv utvikler og drifter bestemte løsninger.

4.2 Vurdering

4.2.1 Kontinuitet i arbeidet nødvendig

For at de nyvinningene som ToSPoT representerer ikke skal gå tapt og at arbeidet med en videreutvikling av testen ikke skal stagnere, er det nødvendig å sikre kontinuitet i arbeidet. Den fruktbare sammenstillingen av spisskompetanse fra Institutt for Lingvistiske fag ved Universitetet i Oslo og UDIs kunnskap om brukere og tolkers situasjon bør videreføres. Dette kan gjøres på flere måter: Enten ved at utviklingsarbeid og testing fortsatt gjøres i UDI i Integreringsavdelingen, med engasjert spisskompetanse, eller ved at utviklingsarbeid og testing legges til Institutt for Lingvistiske fag ved Universitetet i Oslo. Da fagområdet er lite, og kun få personer har den spesifikke kompetansen som er nødvendig for å føre arbeidet videre, vil det, uansett valg av organisatorisk løsning, være viktig å skape forutsigbarhet gjennom sikring av permanente ressurser, samt kontinuitet i det faglige arbeidet.

4.2.2 Universitetet i Oslo mest velegnet

Tatt i betraktning de undersøkelsene vi har gjort, og de mer prinsipielle synspunkter vi har gitt til kjenne angående språktesting som direktoratsoppgave, anbefaler vi at utviklingen og bruken av ToSPoT-testen på sikt legges til Universitetet i Oslo. Vi anbefaler også at testens fremtidige utforming og status må vurderes i sammenheng de ulike utdanningstilbudene til tolker, og utviklingen av opptaks – og sluttprøver i tilknytning til disse. På bakgrunn av de kartlegginger vi har gjort fremstår Universitetet i Oslo som den institusjon som har de beste faglige forutsetninger for å kunne få dette til. Vi anser det samlede tolkefaglige miljøet der som en betydelig ressurs i forhold til utviklingen, ikke bare av testing av potensielle tolker, men av tolkefeltet, rent generelt. Ved å flytte det operative arbeidet for utvikling og bruk av testen over til universitetet vil UDI kunne rendyrke sin rolle som policy – utformer og bestiller av løsninger og tjenester på tolkefeltet. Forutsetningen for overflyttingen av oppgavene må imidlertid være testens status er avklart.

4.2.3 Involvering av andre miljøer

Satsingen på utdanningstilbud for tolker på ulike steder i landet har skapt entusiasme og nysatsing hos de involverte lærestedene, og større kommunale tolketjenester ønsker, med bakgrunn i erfaringer og kompetanse, å kunne bidra til en bedring av tolkesituasjonen. Selv om Universitetet i Oslo, av grunner som vi har angitt, i dag synes å være mest velegnet for å overta ToSPoT-testingen, vil det være viktig å trekke på kompetansen i de ulike andre miljøene når det gjelder videreutvikling av kvalitetssikring av tolker, både gjennom utdanning, testing og andre former for prøver. De vil også kunne involveres i en desentralisert gjennomføring av selve testingen, selv om ansvaret for testbatteri og sensur ligger sentralt ett sted.

4.2.4 Ressursbehov

I dag bruker UDI to årsverk på gjennomføring av ToSPoT-tester, både av potensielle tolker for bruk ved asylintervjuer, tolker som benyttes av domstolene og kandidater til de ulike tolkeutdanningene. Dersom Universitetet i Oslo overtar disse oppgavene, vil denne virksomheten få behov for tilsvarende ressurser. Ettersom etterspørselen etter denne type testing synes å være voksende vil det også kunne bli behov for ressurser ut over dette.

4.3 Anbefalinger

- UDI fortsetter, i kraft av sitt forvaltningsansvar for tolking i offentlig tjenesteyting, arbeidet med å initiere og få iverksatt tiltak som kan sikre kvaliteten på tolketjenestene, derunder utvikling av standardiserte språktester.
- UDI arbeider med å avklare ToSPoT-testens status i forhold til andre språktester som er i bruk, i forhold til registrering i et nasjonalt register over kvalitetssikrede tolker, og i forhold til ulike andre former for dokumentasjon av tolkekompetanse, slik som prøver i tilknytning til tolkeutdanninger og statsautorisasjonsprøven. Universitetet i Oslo bidrar faglig i dette arbeidet.
- Det operative arbeidet med utvikling og gjennomføring av ToSPoT-testen overføres fra Integreringsavdelingen i UDI til Institutt for lingvistiske fag ved Universitetet i Oslo når avklaringen av testens status er fullført (tidligst 01.01.2006).
- Det legges vekt på å få til en kontinuitet i fagmiljøet rundt utvikling og bruk av ToSPoT-testen.
- Det arbeides med sikte på å få til funksjonelle ordninger for gjennomføring av selve testing av potensielle tolker over hele landet, men evalueringen beholdes sentralt.

---

5 Referanseliste

Andenæs, Kristian, Nora Gotaas, Anne Birgitta Nilsen & Knut Papendorf (2000). *Kommunikasjon og rettsikkerhet. Utlendingers og språklige minoriteters møte med politi og domstoler*. Oslo. UiO & NIBR.

Myran, Mona & Hanne Skaaden (2003). *Tospråklig sjekk for potensielle tolker (ToSPoT). En evalueringsrapport*. Oslo. UDI 2003.

Skaaden, Hanne (1999). Lexical knowledge and interpreter aptitude. 77-97 in: *International Journal of Applied Linguistics*. Vol. 9, No. 1, 1999.

Skaaden, Hanne (2003). On the bilingual screening of interpreter applicants. 73-85 in Collados Áis, Ángela, M.ª Manuela Fernández Sánchez & Daniel Gile (eds). *La evaluación de la calidad en interpretación: Investigación*. Actas del I Congreso Internacional sobre Evaluación de la Calidad en Interpretación de Conferencias. Almunécar, 2001. Granada. Interlingua.

SMED & OMOD (2000). *NORGE – en rettstat for alle? En rapport om holdninger til minoriteter i det norske rettsvesenet*. Oslo.

UDI (2000). *Tolkevirksomhet i offentlig sektor. En statusrapport*. Oslo. UDI.

Statskonsult Notat 2003:15 Nasjonalt tolkeregister.

REFERANSER

Tittel:	Testing av tolker
Forfatter(e):	Sissel Vemundvik
Statskonsults notatnummer:	2004:2
Prosjektnummer:	9923
Prosjektnavn:	Testing av tolker
Prosjektleder:	Sissel Vemundvik
Oppdragsgiver(e):	Utlendingsdirektoratet
Resymé:	<p>Det er i dag større behov for tolketjenester enn det som kan dekkes av tolker med dokumentert kompetanse. For tolking i offentlig sektor utgjør dette et rettssikkerhetsproblem. UDI har utviklet en tospråklig test for potensielle tolker, til eget bruk. De tester nå også for andre offentlige instanser, og det er behov for å vurdere om en annen virksomhet kan overta utvikling og bruk av testen. Statskonsult har kartlagt og vurdert ulike miljøer, og anbefaler at oppgavene overføres til Universitetet i Oslo</p>
Arbeidsområde:	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Styring og resultatorientering ☒ Omstilling og organisasjonsformer ☐ Informasjonsteknologi ☐ Kommunikasjonsutvikling ☐ Internasjonalisering ☐ Lederskapsutvikling
Emneord:	Tolker, tospråklig test, ToSPoT, kvalitetssikring, statsautorisasjonsprøven
Dato:	16.02.04
Sider:	22
Utgiver:	Statskonsult Postboks 8115 Dep 0032 OSLO